

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційним зверненням громадянки
Андрющенко Катерини Анатоліївни щодо офіційного тлумачення
положень частин першої, другої статті 1176 Цивільного кодексу України
та пункту 1 частини першої статті 1, пункту 2 частини першої статті 2
Закону України «Про порядок відшкодування шкоди,
завданої громадянину незаконними діями органів дізнання,
досудового слідства, прокуратури і суду»

м. К и ї в
25 жовтня 2012 року
№ 27-у/2012

Справа № 2-27/2012

Конституційний Суд України у складі суддів:

Винокурова Сергія Маркіяновича — головуючого,
Бауліна Юрія Васильовича — доповідача,
Вдовіченка Сергія Леонідовича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича,
Кампа Володимира Михайловича,
Лилака Дмитра Дмитровича,
Маркуш Марії Андріївни,
Сергейчука Олега Анатолійовича,
Стецюка Петра Богдановича,
Стрижака Андрія Андрійовича,

розглянув на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянки Андрющенко Катерини Анатоліївни щодо офіційного тлумачення положень частин першої, другої статті 1176 Цивільного кодексу України (далі — Кодекс) та пункту 1 частини першої статті 1, пункту 2 частини першої статті 2 Закону України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянинуві незаконними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури і суду» від 1 грудня 1994 року № 266/94–ВР (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 1, ст. 1) з наступними змінами (далі — Закон).

Заслухавши суддю-доповідача Бауліна Ю. В. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

установив:

1. Суб'єкт права на конституційне звернення — громадянка Андрющенко К. А. — звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням дати офіційне тлумачення положень частин першої, другої статті 1176 Кодексу та пункту 1 частини першої статті 1, пункту 2 частини першої статті 2 Закону.

Андрющенко К. А. зазначає, що вона була притягнута як обвинувачена у кримінальній справі та до неї був застосований запобіжний захід у вигляді підписки про невиїзд. Згодом провадження у кримінальній справі щодо Андрющенко К. А. було закрито у зв'язку із відсутністю в її діях складу злочину. Рішенням Дніпровського районного суду міста Києва від 16 вересня 2010 року їй було відмовлено у позові про стягнення з держави відшкодування шкоди, завданої незаконними діями слідчого. Вказане рішення залишене без змін ухвалою Апеляційного суду міста Києва від 9 листопада 2010 року та ухвалою Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 23 грудня 2010 року.

Як стверджує суб'єкт права на конституційне звернення, за аналогічних обставин рішенням Харцизького міського суду Донецької області від 7 грудня 2010 року були задоволені позовні вимоги громадянина Шевченка Д. О. Рішенням Апеляційного суду Донецької області від 31 березня 2011 року зазначене

рішення суду першої інстанції було змінено лише щодо зменшення суми відшкодування з держави, з чим погодився і Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ (ухвала від 16 червня 2011 року).

На думку автора клопотання, неоднозначне застосування судами України вказаних положень Кодексу та Закону призвело до порушення його права на відшкодування за рахунок держави шкоди, завданої незаконними діями органів державної влади, їх посадових осіб, передбаченого статтею 56 Конституції України.

2. Конституційний Суд України, розглядаючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з прийняттям Першою колегією суддів Конституційного Суду України Ухвали від 18 жовтня 2012 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пункту 2 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України», виходить з такого.

Відповідно до Закону України «Про Конституційний Суд України» підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування їх положень судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод (стаття 94); конституційне звернення має містити обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції України або законів України (пункт 4 частини другої статті 42).

Неоднозначним застосуванням положень Конституції України або законів України є різне застосування одних і тих самих правових норм судами України, іншими органами державної влади за однакових юридично значимих обставин (Ухвала Конституційного Суду України від 12 травня 2010 року № 31-у/2010). З доданих до конституційного звернення копій рішень судів вбачається, що відмова у позові Андрющенко К. А. та задоволення позову Шевченка Д. О. відбулися за різних юридично значимих обставин. У першому випадку дії слідчого були визнані законними, а в другому — суд установив факт незаконності дій органів досудового слідства.

Крім того, Андрющенко К. А. лише навела відповідні положення Кодексу та Закону, проте не конкретизувала предмет тлумачення. Його невизначеність, за правовою позицією, викладеною Конституційним Судом України в Ухвалі від 3 листопада 2011 року № 55-у/2011, унеможливує здійснення офіційного тлумачення положень Конституції України та законів України.

Таким чином, у конституційному зверненні не наведено неоднозначності застосування судами положень Кодексу та Закону та не визначено предмет їх тлумачення, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 2 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Виходячи з викладеного та керуючись статтею 153 Конституції України, статтями 42, 45, 50, 94 Закону України «Про Конституційний Суд України», Конституційний Суд України

ухвалив:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянки Андрющенко Катерини Анатоліївни щодо офіційного тлумачення положень частин першої, другої статті 1176 Цивільного кодексу України та пункту 1 частини першої статті 1, пункту 2 частини першої статті 2 Закону України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину не-законними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури і суду» від 1 грудня 1994 року № 266/94–ВР з наступними змінами на підставі пункту 2 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України» — невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Законом України «Про Конституційний Суд України».

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ